

Advies van het Europees Comité van de Regio's over een nieuwe industriestrategie voor Europa

(2020/C 440/21)

Rapporteur:	Jeannette BALJEU (NL/Renew E.), gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland
Referentiedocument:	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Een nieuwe industriestrategie voor Europa COM(2020) 102 final

BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. onderstreept dat de industrie van vitaal belang is voor Europese regio's en steden en voor de tientallen miljoenen banen die erdoor worden gecreëerd, en per definitie in een mondiale context opereert waarin handel een belangrijke groeimotor is die zowel voordelen als uitdagingen met zich meebrengt.
2. Het Comité is ingenomen met de mededeling van de Europese Commissie over de nieuwe industriestrategie voor Europa ⁽¹⁾ en de nieuwe focus op industriële ecosystemen. Het wijst erop dat deze ecosystemen vaak regionaal van aard zijn en dat ze via toeleveringsketens of kennisuitwisselingsnetwerken vaak aan andere regionale ecosystemen gekoppeld zijn. Een nieuwe industriestrategie voor Europa moet dan ook gestoeld zijn op meerlagig bestuur waarbij elke laag duidelijke verantwoordelijkheden en middelen voor de uitvoering krijgt. Om de doelstellingen van de dubbele transitie naar een groene en digitale industrie te verwezenlijken is de steun van alle belanghebbenden noodzakelijk.
3. Het Comité is van mening dat de Green Deal alleen met een sterke en effectieve bijdrage van de industrie zich volledig kan ontplooiën als Europese groeistrategie.
4. Het is daarom belangrijk dat de nieuwe EU-industriestrategie gericht is op het versterken van de plaatsgebonden dimensie zodat regio's en steden, als bestuurslagen die het dichtst bij de burgers en ecosystemen staan, de verantwoordelijkheid voor de groene en digitale transitie van hun industrie op zich kunnen nemen, ook met het oog op de permanente opleiding en bijscholing die werknemers, al dan niet bedreigd met uitsluiting als gevolg van de transitie, nodig zullen hebben.
5. Het Comité is verheugd over de herziening van het industriebeleid, die de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, in haar SOTEU-toespraak van 16 september heeft aangekondigd voor de eerste helft van 2021. Gezien de ongekeerde verstoring van de productie- en toeleveringsketens zou een dergelijke herziening moeten voortbouwen op de opgedane ervaring en de geleerde lessen. Ook zou de herziening een sterkere territoriale component moeten omvatten om de Europese industrie werkelijk veerkrachtig en toekomstbestendig te maken.
6. Het Comité onderstreept dat regionale en lokale overheden belangrijke competenties hebben op beleidsterreinen die de industriële ontwikkeling raken en een breed scala aan instrumenten voor de uitvoering van een holistische en ambitieuze EU-beleidsstrategie voor de industrie kunnen mobiliseren, gericht op het waarborgen van de economische veerkracht in een tijd van structurele verandering. Het verzoekt de Commissie om het lokale en regionale niveau in de toekomst mee te nemen bij het uitstippelen van de nieuwe EU-industriestrategie.
7. De regio's zijn in staat en zijn bereid om het goede voorbeeld te geven bij het uitproberen van nieuwe benaderingen en instrumenten om de groene en digitale transitie te bewerkstelligen, en kunnen bijdragen tot het versterken van regionale clusters als bouwstenen van sterke Europese innovatie-ecosystemen waarin interregionale samenwerking tussen actoren bijdraagt tot het vormen van Europese waardeketens. De randvoorwaarden van de EU zorgen voor een gelijk speelveld voor de interne markt.

⁽¹⁾ COM(2020) 102 final.

8. Het zal niet alleen nodig zijn om de toeleverings- en productieketens voor medische hulpmiddelen, medisch materiaal en geneesmiddelen te stabiliseren, maar ook om deze in een volledig operationeel ecosysteem op te nemen.
9. Het Comité wijst erop dat Europa wordt geconfronteerd met een ongeken­de pan­demie met ernstige gevolgen die een mondiale economische crisis kunnen ont­ketenen. Het dringt erop aan dat het herstel in harmonie moet zijn met de groene, digitale en sociale omstandigheden.
10. Het is ingenomen met de resolutie van het Europees Parlement ⁽²⁾ over gecoördineerde EU-maatregelen om de COVID-19-pan­demie en de gevolgen ervan te bestrijden en schaa­rt zich achter de doelstelling van de Commissie om een nieuwe EU-industriestrategie te ontwikkelen met als streven dat onze industrie concurrerender en veerkrachtiger wordt en zo bestand is tegen wereldwijde schokken. Het Comité verzoekt de Commissie om de versterking van de eengemaakte markt als prioriteit aan te wijzen.
11. Er wordt door het Comité een industriestrategie in twee fasen voorgesteld, waarbij de eerste fase zich richt op de overleving van industrie en de tweede fase op de wederopbouw en herinrichting van een groene, koolstofarme en meer gedigitaliseerde economie. Het onderstreept dat deze fasen op het concept van “regionale veerkracht” gestoeld moeten zijn zodat regio’s interne of externe economische schokken beter kunnen weerstaan, absorberen of overwinnen ⁽³⁾.
12. Het Comité onderschrijft de doelstelling dat Europa een snelle en consequente transitie naar klimaatneutraliteit en digitaal leiderschap in gang moet zetten en onderstreept dat deze doelen alleen bereikt kunnen worden wanneer de Green Deal centraal staat in de nieuwe industriestrategie van de EU. Het wijst op het belang van de regionale en lokale dimensie, en meent dat de totstandbrenging en ontwikkeling van nieuwe markten voor klimaatneutrale en circulaire producten de hoofddoelstelling van de industriestrategie voor Europa moet blijven.
13. Er wordt door het Comité op gewezen dat het streven om de doelstellingen voor klimaatneutraliteit te halen op lokale en regionale schaal moet worden verwezenlijkt en dat de transitie het grootste effect zal sorteren in energie-intensieve regio’s.
14. De energie-intensieve en van de buitenlandse handel afhankelijke basisindustrieën, die in de regio’s voor toegevoegde waarde en werkgelegenheid zorgen, moeten in het kader van het mededingingsbeleid kunnen rekenen op gelijke concurrentievoorwaarden voor alle binnenlandse en buitenlandse marktspelers. Het gaat hierbij niet alleen om het beleid inzake buitenlandse handel, maar ook om de EU-voorschriften inzake het klimaatbeschermings- en energiebeleid. Bij de vele plannen en wetgevingsmaatregelen van de EU moet in het bijzonder gezorgd worden voor toereikende bescherming tegen koolstoflekkage voor de basisindustrieën. Een doeltreffende CO₂-uitstootprijs is noodzakelijk om hernieuwbare energie concurrerend te maken.
15. Het Comité is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een mechanisme voor een rechtvaardige transitie ⁽⁴⁾ dat tot 100 miljard EUR zal mobiliseren om een eerlijke overgang te waarborgen voor koolstofintensieve regio’s die hun industrie en economie blijven transformeren.
16. Het Comité is ingenomen met het nieuwe actieplan voor een circulaire economie ⁽⁵⁾ waarin een aantal maatregelen wordt aangedragen die sectoren in de EU in staat stellen om de kansen te grijpen van een meer circulaire en biogebaseerde aanpak die zal zorgen voor een schonere en concurrerendere industrie door de gevolgen voor het milieu in te perken, de concurrentiestrijd om schaarse hulpbronnen af te zwakken en de productiekosten te verlagen. Hierdoor kan de afhankelijkheid van de invoer van energie en hulpbronnen verder worden teruggedrongen. Het onderstreept het belang van de transitie naar een biogebaseerde en circulaire economie voor de werkgelegenheid en van een duurzame bebouwde omgeving als sleutelement van die transitie.
17. Het Comité onderstreept dat de nieuwe EU-industriestrategie een inclusief karakter moet hebben en pleit ervoor om de groep van innovatievolgers mee te nemen, aangezien deze moeite heeft om gelijke tred te houden met alle veranderingen ⁽⁶⁾.

⁽²⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0054_NL.pdf

⁽³⁾ ECR2: Economic Crisis: resilience of regions: www.espon.eu/programme/projects/espon-2013/applied-research/ecr2-economic-crisis-resilience-regions

⁽⁴⁾ COM(2020) 22 final.

⁽⁵⁾ COM (2020) 98 final.

⁽⁶⁾ A geographically fair EU industrial strategy: https://wms.flexious.be/editor/plugins/imagemanager/content/2140/PDF/2019/Geographically_fair_EU.pdf

18. Het Comité wijst op de behoefte aan een daadwerkelijk eengemaakte markt voor diensten om de overgang naar een meer dienstverlenende industrie te faciliteren. Het benadrukt de rol van regionale overheden bij het faciliteren van de lokalisering van de industrie die het gevolg is van deze verschuiving en van disruptieve technologieën. Ook wijst het erop dat toeleveringsketens in de circulaire productiesector meer op regionale schaal zullen worden geconcentreerd.

19. Het Comité onderschrijft dan ook dat bedrijven hun bedrijfsmodel moeten bijstellen en nieuwe werkvormen voor het digitale en duurzame tijdperk moeten ontwikkelen. Het benadrukt dat zowel start-ups als gevestigde ondernemingen versnelde groei genereren en verzoekt de Commissie om concrete toepassingen van innovatie te steunen en te voorzien in een kader dat clusters bedrijven de ruimte biedt om van elkaar te leren, al dan niet onder begeleiding van consultants, tussenpersonen of regionale-ontwikkelingsbureaus.

20. De relevantie van investeringen in O&O en innovatie wordt door het Comité benadrukt en er moet op worden toegezien dat deze investeringen commerciële producten en diensten en productievare industriële processen opleveren waarbij rekening wordt gehouden met het streven van de EU naar klimaatneutraliteit in 2050.

21. Het Comité erkent het belang van normalisatie en certificering, met name voor nieuwe producten, processen en diensten die de transitie naar een groene, digitale en veerkrachtige economie versnellen. Het verzoekt de Commissie erop toe te zien dat kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) worden betrokken en meegenomen bij het normalisatieproces.

22. Het Comité is ingenomen met de ambitie om in lijn met het ondernemende karakter van deze strategie leidende markten op het gebied van schone technologieën tot stand te brengen en is het ermee eens dat “wie het eerst en het snelst beweegt, het meeste voordeel heeft”. Het wijst erop dat regionale ecosystemen de beste omgeving voor innovatie bieden vanwege de hoge mate van vertrouwen dat opportuniteitsgedreven ondernemers genieten.

23. Het Comité onderschrijft dat Europa zijn krachten moet bundelen om collectief te bereiken wat niemand alleen voor elkaar krijgt en wijst erop dat interregionale samenwerking die gericht is op het stimuleren en faciliteren van interregionale waardeketens op basis van “slimme complementariteiten” tussen regionale sectoroverschrijdende ecosystemen in verband met de transitie naar een groene, digitale en veerkrachtige economie, zoals in het kader van strategie voor slimme specialisatie wordt gedaan, daarvoor van essentieel belang is. Het wijst erop dat regionale strategieën voor slimme specialisatie het beste instrument zijn om samenwerking binnen regionale ecosystemen en met andere regionale ecosystemen waar sprake is van complementaire vaardigheden mogelijk te maken, zodat er in heel Europa waardeketens en innovatietrajecten kunnen worden gecreëerd.

24. Het Comité benadrukt de behoefte aan een helder toezicht- en evaluatiesysteem zoals in de strategieën voor slimme specialisatie wordt aanbevolen, en het wijst erop dat dit op alle drie de niveaus moet worden uitgevoerd: de EU, lidstaten en regio's moeten om de twee jaar een evaluatie doen. Het Comité stelt de Commissie voor dit in het Europees Semester op te nemen en aan de nationale hervormingsplannen op lidstaatniveau te koppelen. Het stelt bovendien voor dat de regio's deze evaluatie uitvoeren als instrument voor diagnostisch toezicht, voortgangscontrole en probleemoplossing. Het Comité stelt voor dat het Regional Innovation Scoreboard vergezeld kan gaan van aanbevelingen voor EU-instrumenten die tot de verbetering van de indicatoren kunnen bijdragen.

25. Het Comité steunt de Commissie in de uitwerking van een ambitieus EU-clusterbeleid. Het wijst erop hoe belangrijk het is dat regionale clusters en netwerken uit verschillende regio's aan elkaar worden gekoppeld, verzoekt de Commissie deze interregionale netwerken te steunen aangezien ze een aanvulling vormen op de individuele koppelingen via het Enterprise Europe Network en het Europees platform voor clustersamenwerking, en stelt voor het EU-clusterbeleid integraal op te nemen in de nieuwe industriestrategie van de EU.

26. Het Comité onderstreept dat het cohesiebeleid moet fungeren als een belangrijk instrument voor de uitvoering van een plaatsgebonden aanpak voor industriële ontwikkeling teneinde rekening te kunnen houden met regionaal uiteenlopende gevolgen van de transitie naar een koolstofneutrale economie, en vraagt om de uitwerking van passende doelstellingen en steunmechanismen in de context van de planning voor de volgende fase van het cohesiebeleid.

27. Het Comité erkent dat regio's strategische richtsnoeren voor deze industriële transitie nodig hebben zodat ze efficiënt en doelmatig kunnen achterhalen in welke opzichten ze nog niet klaar zijn voor de industriële transitie. Het verzoekt de Commissie dan ook om hulp te bieden bij de ontwikkeling van instrumenten die regio's een duidelijke routekaart kunnen aanreiken met een aanpak op maat voor het veiligstellen van industrieel leiderschap. Een dergelijk instrument moet een aanvulling vormen op de nieuwe EU-industriestrategie en regio's helpen de desbetreffende investeringen te doen in het kader van het cohesiebeleid in de programmeringsperiode na 2020.

28. Het wijst op de potentiële rol van overheden bij op innovatie gerichte, groene overheidsopdrachten, bijvoorbeeld met betrekking tot duurzame en slimme mobiliteit of in de bouwnijverheid, en op de noodzaak om de risico's voor regionale overheden in te perken.

29. Het Comité betreurt het dat met de uitvoering van duurzameontwikkelingsdoelstelling (SDG) nr. 9 — het opbouwen van veerkrachtige infrastructuur, het bevorderen van inclusieve en duurzame industrialisering en het bevorderen van innovatie — slechts matige vooruitgang is geboekt. Met name de bruto binnenlandse uitgaven van de EU voor O&O in verhouding tot het bbp zijn gestabiliseerd op iets meer dan 2,0 % (?). Het Comité benadrukt de trage toepassing en verspreiding van innovaties in Europa en wijst erop dat veel industriële innovaties te maken hebben met nieuwe bedrijfsmodellen die digitale technologie en dienstverleningsconcepten met elkaar combineren. Het benadrukt dat voor regio's een belangrijke rol is weggelegd bij een versnelde toepassing en verspreiding van innovaties, bijvoorbeeld via het Europese netwerk van digitale-innovatiehubs, testfabrieken en veldlaboratoria, en wijst bovendien op de behoefte aan het nieuwe mechanisme dat in de Interreg-verordening voor investeringen in interregionale innovatie wordt voorgesteld.

30. Het verzoekt de Commissie om de Europese industrie (met name in energie-intensieve regio's) te steunen bij de transitie naar klimaatneutraliteit in 2050 en om ambitieuze doch realistische sectorale (middel)langetermijndoelen te stellen die in het verlengde van de Europese Green Deal en de Overeenkomst van Parijs liggen en om te voorzien in routekaarten om deze in samenwerking met regionale en lokale belanghebbenden te bereiken. Het wijst op het belang van een rechtvaardige transitie voor bedrijven en burgers, zoals vastgelegd in het mechanisme voor een rechtvaardige transitie.

31. Het Comité verzoekt de Europese Innovatieraad om te helpen bij het opschalen van alle snel groeiende bedrijven, niet alleen start-ups, en onderstreept dat de zeer snel groeiende kleine en middelgrote ondernemingen geen nieuwe bedrijven zijn maar gevestigde ondernemingen die door digitalisering en/of verduurzaming van hun producten, processen of diensten een nieuwe manier hebben gevonden om te groeien.

32. Europa moet de schaalvoordelen, de snelheid en de speelruimte optimaal benutten, maar het Comité wijst er tevens op dat regio's niet alleen een toneel voor plaatsgebonden innovaties vormen, maar ook samenwerkende regio's ruimte bieden om de rijke schakering aan competenties in Europa te kanaliseren in interregionale waardeketens die met grotere bedrijven buiten Europa kunnen concurreren. Het Comité verzoekt de Commissie om verdere samenwerking binnen interregionale waardeketens mogelijk te maken door te voorzien in de financiering van interregionale industriële demonstratiescenario's.

33. Het hoger en beroepsonderwijs moeten meer worden afgestemd op het digitale tijdperk. Het Comité wijst op de rol die digitale-innovatiehubs kunnen spelen, niet alleen bij het versnellen en verspreiden van innovaties, maar ook bij het opleiden van arbeidskrachten voor de industrie van de toekomst. Het benadrukt dat deze hubs toegankelijk moeten worden gemaakt voor kmo's. Het Comité moedigt de Commissie aan meer steun te geven aan capaciteitsopbouw en de uitwisseling van ervaringen, zoals bijvoorbeeld wordt gedaan in de oproep tot het indienen van voorstellen voor Centres of Vocational Excellence (COVE).

34. Het Comité steunt de noodzaak van een pact voor vaardigheden en verzoekt de Commissie om de regio's als belangrijke partners in een dergelijk pact op te nemen. Het onderstreept dat de regionale schaal het best georganiseerde niveau is om de verbetering van de vaardigheden (upskilling en reskilling) te coördineren en de mobiliteit van werknemers uit sectoren in verval naar opkomende sectoren te waarborgen, en wijst op het belang van gelijke toegang tot omscholing voor zowel werknemers als leidinggevenden en ondernemers vanwege de gevolgen van de COVID-19-epidemie.

35. Het Comité erkent het potentieel van de IPCEI's en allianties en verzoekt de Commissie deze inclusiever te maken door ook de regio's en kmo's te laten deelnemen. Het onderstreept in dit verband het potentieel van samenwerking tussen de publieke en de particuliere sector en de vorming van industriële allianties, bijvoorbeeld op het gebied van batterijtechnologie, kunststoffen en micro-elektronica, om de technologische ontwikkeling te bevorderen en de financiering veilig te stellen.

(?) Eurostat-verslag over de uitvoering van de SDG's van 22 juni 2020

36. erkent de geopolitieke risico's in verband met buitenlandse investeringen en een te grote afhankelijkheid van "mondiale" toeleverings- en waardeketens; verzoekt de Commissie de strategie aan te vullen met steunmaatregelen om de huidige door COVID-19 veroorzaakte crisis het hoofd te helpen bieden en zich voor te bereiden op nieuwe pandemieën in de toekomst teneinde de veerkracht van de Europese samenleving en economie te waarborgen, bijvoorbeeld door voorbereidingen te treffen voor alternatieve Europese toeleveringsketens voor medische benodigdheden tegen lage kosten en met kostenbesparende innovaties voor het geval nieuwe pandemieën of ernstige epidemieën de kop opsteken.

37. Het Comité pleit voor een Europees wettelijk kader inzake kunstmatige intelligentie (KI), robotica en aanverwante technologieën⁽⁸⁾ dat ethische beginselen en fundamentele rechten bij de ontwikkeling, de toepassing en het gebruik ervan, alsook veiligheids- en aansprakelijkheidsvraagstukken aan de orde stelt. Voor de innovatie en het concurrentievermogen van de Europese industrie is een horizontaal kader nodig dat de waarden en beginselen van de Europese Unie weerspiegelt. Een dergelijk kader zal zowel burgers als bedrijven — ook buiten Europa — concrete richtsnoeren en rechtszekerheid bieden. Momenteel draagt het gebrek aan duidelijke veiligheids- en aansprakelijkheidsbepalingen bij aan de rechtsonzekerheid voor consumenten en bedrijven die producten met KI produceren en op de markt brengen, alsook voor burgers die KI-toepassingen gebruiken.

38. Het Comité onderstreept het belang van het actieplan voor een circulaire economie aangezien dit een stimulans voor geografisch kortere toeleveringsketens vormt, en wijst erop dat de circulaire economie vrijwel elke soort cluster en industrie raakt. Ondanks aanhoudende pogingen om traditionele economische en bedrijfsmodellen om te gooien zijn veel kleine en middelgrote ondernemingen nog niet klaar voor deze omslag, terwijl ze veelal wel in actie willen komen maar niet weten wat ze kunnen doen. Het Comité onderstreept dat kleinere bedrijven die zich in de richting van de circulaire economie willen bewegen, in het nadeel zijn gezien hun beperkte capaciteit, middelen, tijd en kennis om in de benodigde administratie en naleving van voorschriften en normen te investeren en daarnaar te handelen. Het verzoekt de Commissie beleidslijnen uit te zetten om de verschuiving naar een circulaire economie in goede banen te leiden, en om de wetgeving aan te passen zodat deze verschuiving niet wordt tegengewerkt maar wordt gefaciliteerd. Het Comité is in dit verband van mening dat de circulaire economie baat zou hebben bij een eengemaakte markt voor afval.

39. Het Comité dringt erop aan dat opnieuw wordt onderhandeld over het Verdrag inzake het Energiehandvest (EHV) om investeringen in duurzame energie te bevorderen en dit verdrag in overeenstemming te brengen met de Overeenkomst van Parijs. Tijdens de heronderhandelingen moet ook worden bevestigd dat de ondertekenende staten en hun overheidsinstanties het recht hebben om regelgeving vast te stellen.

40. Het Comité steunt de invoering van een met de WTO-regels verenigbaar mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens dat de klimaatactie op wereldschaal versterkt en de industrie beschermt tegen oneerlijke concurrentie. Het dringt erop aan dat in de voorstellen voor nieuwe eigen middelen van de EU wordt gezorgd voor eenvoud en transparantie, terwijl de nationale bevoegdheden behouden blijven.

41. Het meent dat de EU en haar lidstaten hun technologische leiderschapspositie alleen kunnen behouden en een digitale en technologische voorsprong alleen kunnen veroveren wanneer ze het recht houden om vijandige overnames van strategische EU-bedrijven door overheids- of door de overheid gesteunde actoren van buiten de EU te blokkeren, en verzoekt de Commissie om het mededingingsbeleid te herzien teneinde een vitale Europese eengemaakte markt te behouden en de positie van in de EU gevestigde bedrijven op de wereldmarkt te verstevigen.

42. Het Comité onderschrijft dat we meer moeten investeren in innovatie, verzoekt de Commissie om een cultuur te promoten waarin mislukking acceptabel is, onderstreept dat mislukte innovatiepogingen zeer waardevol kunnen zijn omdat ze de weg naar succes kunnen wijzen, maar alleen wanneer bedrijven een tweede kans krijgen om de geleerde lessen uit mislukte pogingen toe te passen, en het verzoekt de Commissie dan ook om de verspreiding van geleerde lessen in regionale clusters en netwerken te faciliteren.

43. Het Comité verzoekt de Commissie de regio's steun te bieden om bedrijven die minder afhankelijk willen worden van internationale toeleverings- en vooral waardeketens te helpen bij het vinden van passende Europese partners.

⁽⁸⁾ Zie het CvdR-advies over het witboek over kunstmatige intelligentie van rapporteur Guido Rink (PSE/NL) <https://cor.europa.eu/nl/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-2014-2020>

44. Het verzoekt de Commissie om in het kader van de strategische digitale infrastructuur ook rekening te houden met toepassingen van belangrijke digitale technologieën zoals quantumcomputing in strategische sectoren en onderstreept dat deze toepassingen van essentieel belang zijn voor de digitale transformatie van Europa teneinde een maximale economische en sociale impact te verzekeren. Zonder toepassingen zijn digitale technologieën oplossingen die op zoek zijn naar een probleem, terwijl bedrijven op zoek zijn naar manieren om zakelijke kansen te grijpen.

45. Het Comité onderstreept hoe belangrijk het is dat regionale overheden en regionale clusters of netwerken bij allianties worden betrokken en vraagt dat regionale overheden, of in ieder geval een vertegenwoordiger van het Comité van de Regio's, zitting mogen nemen in het industrieel forum, met name met het oog op het analyseren van de risico's en behoeften van de industrie in verband met industriële ecosystemen, die in de ogen van het Comité van de Regio's bestaan uit "regionale" ecosystemen voor ondernemerschap en innovatie.

46. Het pleit nogmaals voor meer EU-steun voor regionale ecosystemen en clusters in het kader van investeringen in interregionale innovatie, waarbij de compatibiliteit met de Green Deal niet uit het oog wordt verloren en wordt uitgegaan van een op slimme specialisatie gerichte aanpak (smart specialisation approach), en waarbij bestaande initiatieven, zoals het platform voor slimme specialisatie op het gebied van industriële modernisering en het proefproject voor regio's die bezig zijn met industriële omschakeling, worden uitgebreid en verruimd. Ook moeten er instrumenten worden ontwikkeld voor de uitvoering van gezamenlijke interregionale industriële investeringsprojecten in nauwe samenwerking met regio's en partnerschappen voor slimme specialisatie.

47. De dubbele transitie zal alleen succesvol zijn als alle belanghebbenden in gelijke mate bij de herziene industriestrategie van de EU worden betrokken. Duidelijke communicatie en een open dialoog met alle belanghebbenden zijn van cruciaal belang, aangezien de omvang van de transformatie die zowel de industrie als de samenleving staat te wachten, dringende maatregelen, een gezamenlijke visie en geïntegreerde oplossingen van alle belanghebbenden en op alle beleidsniveaus vergt, want alleen met een aanpak op basis van meerlagig bestuur kan er gezorgd worden voor draagvlak bij degenen die de gevolgen van dergelijke zwaarwichtige besluiten inzake het economisch beleid ondervinden.

48. Het verzoekt de Commissie maatregelen te nemen voor de omschakeling van de productie van ondernemingen als gevolg van de verspreiding van de COVID-19-pandemie en de veranderende behoeften van de gemeenschap.

49. Het Comité roept de Commissie op om regio's en steden bij het uitstippelen van een nieuwe industriestrategie voor Europa te betrekken en herhaalt dat regio's in staat en bereid zijn om het goede voorbeeld te geven bij het invullen van de plaatsgebonden dimensie voor de twee transities waarvoor de Europese industrie zich gesteld ziet.

Brussel, 14 oktober 2020.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Apostolos TZITZIKOSTAS
